

УДК 005.1:004.08

Кравчук І.М., доктор філософії
Луцький національний технічний університет
<https://orcid.org/0000-0001-8291-3943>
iryna.salivonchik@lutsk-ntu.com.ua

Kravchuk I., Doctor of Philosophy
Lutsk National Technical University
<https://orcid.org/0000-0001-8291-3943>
iryna.salivonchik@lutsk-ntu.com.ua

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ: АДАПТАЦІЯ ДО ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Анотація: У сучасному світі бізнесу цифровізація стала не лише трендом, але й необхідністю для виживання та розвитку підприємств. Ця анотація розглядає ключові аспекти адаптації бізнесу до нових цифрових реалій, акцентуючи увагу на важливості технологій, інновацій та зміни в управлінських підходах. Перш за все, цифровізація вплинула на всі сфери бізнесу – від виробництва до маркетингу. Використання великих даних (Big Data), штучного інтелекту (ШІ) та автоматизації процесів дозволяє підприємствам приймати більш обґрунтовані рішення, знижувати витрати та підвищувати ефективність. Наприклад, аналітика даних допомагає краще розуміти потреби споживачів і адаптувати продукти відповідно до їхніх запитів. Другим важливим аспектом є зміна в управлінських структурах. Традиційні ієрархічні моделі поступаються місцем більш гнучким і адаптивним організаційним формам. Команди стають крос-функціональними, що дозволяє швидше реагувати на зміни ринку та впроваджувати інновації. Це вимагає від керівників нових навичок у сфері управління змінами, комунікації та мотивації працівників. Крім того, цифровізація відкриває нові можливості для взаємодії з клієнтами. Соціальні медіа, онлайн-платформи та мобільні додатки стали основними каналами комунікації. Це дозволяє не лише залучати нових клієнтів, але й підтримувати лояльність існуючих. Важливим є також питання кібербезпеки, оскільки зростання обсягу даних потребує надійного захисту інформації. Не менш важливим є аспект сталого розвитку. Сучасні споживачі все більше звертають увагу на екологічну відповідальність брендів. Бізнеси, які впроваджують екологічно чисті технології та практики, отримують конкурентну перевагу на ринку. Загалом, адаптація до цифровізації є складним, але необхідним процесом для сучасних підприємств. Успішні компанії не лише використовують новітні технології, але й активно змінюють свої управлінські підходи, щоб залишатися конкурентоспроможними в умовах швидко змінюваного бізнес-середовища. У цій статті буде розглянуто детальніше, як

саме компанії можуть ефективно впроваджувати ці зміни та які практичні кроки слід вжити для успішної цифровізації бізнес-процесів.

Ключові слова: цифровізація, цифрова трансформація, інновації в управлінні, стратегічне управління.

CURRENT BUSINESS MANAGEMENT TRENDS: ADAPTATION TO DIGITALIZATION

Abstract: In the modern world of business, digitalization has become not only a trend, but also a necessity for the survival and development of enterprises. This abstract examines key aspects of business adaptation to new digital realities, emphasizing the importance of technology, innovation and changes in management approaches. First of all, digitalization has affected all areas of business, from production to marketing. Using big data (Big Data), artificial intelligence (AI) and process automation allows enterprises to make more informed decisions, reduce costs and increase efficiency. For example, data analytics helps to better understand the needs of consumers and adapt products according to their requests. The second important aspect is the change in management structures. Traditional hierarchical models are giving way to more flexible and adaptive organizational forms. Teams become cross-functional, allowing for faster response to market changes and innovation. This requires managers to develop new skills in change management, communication and employee motivation. In addition, digitalization opens up new opportunities for interaction with customers. Social media, online platforms and mobile applications have become the main channels of communication. This allows not only to attract new customers, but also to maintain the loyalty of existing ones. The issue of cyber security is also important, since the growth of the volume of data requires reliable protection of information. The aspect of sustainable development is equally important. Modern consumers are increasingly paying attention to the environmental responsibility of brands. Businesses that implement environmentally friendly technologies and practices gain a competitive advantage in the market. In general, adaptation to digitalization is a complex but necessary process for modern enterprises. Successful companies not only use the latest technologies, but also actively change their management approaches to remain competitive in a rapidly changing business environment. This article will take a closer look at exactly how companies can effectively implement these changes and what practical steps should be taken to successfully digitize business processes.

Keywords: digitization, digital transformation, innovation in management, strategic management.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями.

Сучасний бізнес-середовище переживає значні зміни під впливом цифровізації, що вимагає від компаній адаптації до нових умов. Цифровізація охоплює не лише технологічні

інновації, але й зміни в управлінських процесах, культурі організацій та взаємодії з клієнтами. Основною проблемою є недостатня готовність підприємств до впровадження цифрових технологій, що може призвести до втрати конкурентоспроможності та ринкових позицій. Адаптація до цифровізації є критично важливим завданням для сучасного бізнесу. Вона вимагає комплексного підходу, що включає як наукові дослідження, так і практичні рішення. Успішна реалізація цих завдань дозволить підприємствам не лише вижити в умовах швидких змін, але й стати лідерами на ринку.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. В Україні також є ряд вчених та дослідників, які займаються темою адаптації бізнесу до цифровізації: О. Костюченко вивчав вплив цифровізації на бізнес-моделі в Україні, зокрема в сфері малого та середнього підприємництва, Л. Гребенюк її публікації містять аналіз викликів і можливостей, пов'язаних із впровадженням цифрових технологій, В. Лавренюк фокусується на інноваціях у бізнесі та їхньому впливі на економічний розвиток, О. Мельник займається питаннями цифрової трансформації в освіті та бізнесі, І. Козлов вивчає вплив цифровізації на управлінські процеси в українських компаніях. Ці дослідники акцентують увагу на важливості адаптації до цифрових технологій у різних сферах бізнесу, а також на викликах, які стоять перед українськими підприємствами в умовах швидких змін. Їхні роботи можуть слугувати корисними ресурсами для підприємців і менеджерів, які прагнуть успішно впроваджувати інновації у своїй діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Цифровізація стала ключовим фактором, що визначає розвиток сучасного бізнесу. Вона не лише трансформує способи ведення бізнесу, але й змінює саму сутність управлінських процесів. У даній публікації ми розглянемо основні тенденції в управлінні бізнесом, пов'язані з цифровізацією, а також їх вплив на організаційні структури, стратегії, технології та культуру підприємств. Цифрова трансформація стала стратегічним

пріоритетом для багатьох компаній. Це процес, який передбачає інтеграцію цифрових технологій у всі аспекти бізнесу.

На рисунку 1.1 представлені основні етапами цифрової трансформації (рис. 1.1):

Рис. 1.1. Етапи цифрової трансформації

Дані етапи дають можливість організаціям систематично впроваджувати нові технології та практики, що покращують їхню ефективність, продуктивність і конкурентоспроможність..

Сьогодні цифрова трансформація стала стратегічним пріоритетом для багатьох компаній, які інтегрують цифрові технології в усі аспекти своєї діяльності. Це включає оцінку поточного стану бізнес-процесів, визначення цілей, впровадження нових технологій, таких як хмарні рішення та штучний інтелект, а також моніторинг результатів (Янковой Р.В. та Жосан Г.В., 2023).

Використання великих даних та аналітики стало невід'ємною частиною управлінських рішень. Компанії аналізують поведінку споживачів для створення

персоналізованих пропозицій, оптимізують операційні процеси та прогнозують зміни на ринку. Автоматизація бізнес-процесів також відіграє важливу роль, дозволяючи зменшити ручну працю та підвищити точність виконання завдань через впровадження CRM і ERP систем. Гнучкі організаційні структури стають все більш популярними, адже вони забезпечують швидкість реакції на зміни ринку. Формування крос-функціональних команд та децентралізація повноважень дозволяють компаніям швидше приймати рішення. Важливою складовою успішної цифровізації є також культура інновацій. Компанії повинні підтримувати креативність працівників, інвестувати в їх навчання та бути відкритими до змін.

Не менш важливими є етичні питання, пов'язані з цифровізацією, такі як захист даних і соціальна відповідальність. Компанії повинні забезпечувати безпеку інформації клієнтів і дотримуватись етичних стандартів у використанні технологій. Пандемія COVID-19 прискорила ці процеси, змусивши підприємства адаптуватися до нових умов, зокрема через перехід на віддалену роботу та активне використання електронної комерції (Піддубний Є.В., 2023).

Наведемо кілька ключових статистичних даних, що ілюструють стан цифровізації в Україні: Станом на 2023 рік, близько 80% населення України має доступ до Інтернету. Це включає як стаціонарний, так і мобільний Інтернет. Близько 70% українців користуються смартфонами, що сприяє розвитку мобільних додатків і сервісів.

У 2022 році обсяги електронної комерції в Україні зросли на 20-30% порівняно з попереднім роком, зокрема через пандемію COVID-19 та зростаючу популярність

онлайн-покупок. Кількість користувачів мобільних банків в Україні перевищила 10 мільйонів осіб, зростаючи щорічно на 30-40%.

Платформа Дія має понад 10 мільйонів зареєстрованих користувачів, що свідчить про активне використання електронних послуг. За даними різних досліджень, близько 60% українських студентів проходять онлайн-курси або навчання через цифрові платформи (Корнага О.І., 2023).

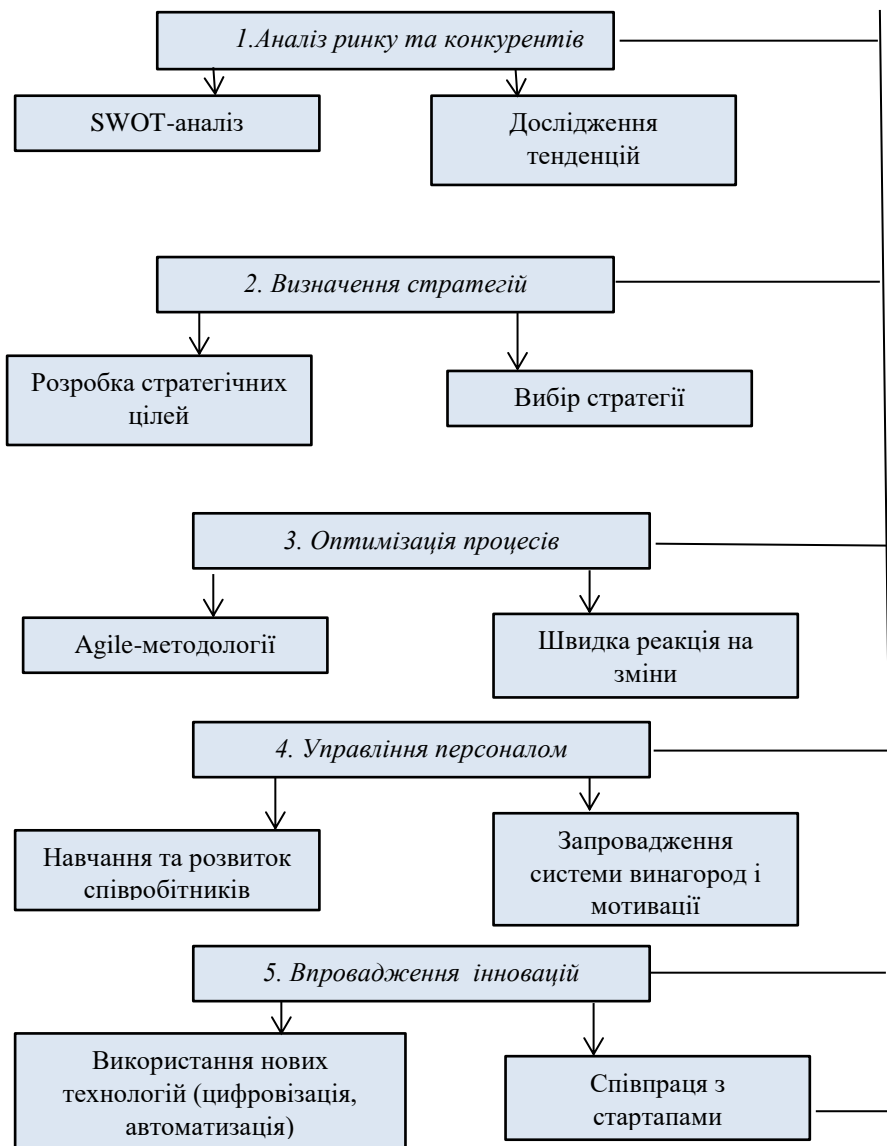

Рис. 1.2. Алгоритм сучасних тенденцій в управлінні бізнесом

Використання технологій точного землеробства в Україні зросло на 15% за останні кілька років, зокрема завдяки впровадженню дронів та IoT-рішень. Ці статистичні дані демонструють активний розвиток цифровізації в Україні та вказують на тенденції, які можуть вплинути на подальше зростання в цій сфері.

На рисунку 1.2 подано алгоритм сучасних тенденцій в управлінні бізнесом.

Алгоритм сучасних тенденцій в управлінні бізнесом допомагає бізнесам адаптуватися до змінюваного середовища, покращувати ефективність та забезпечувати конкурентоспроможність. Цей алгоритм є основою для стратегічного управління бізнесом в умовах сучасного світу, де зміни відбуваються швидко, а конкуренція є жорсткою.

Таким чином, адаптація до цифровізації є необхідною умовою для успішного управління сучасним бізнесом. Компанії повинні не лише слідувати тенденціям, але й активно формувати їх, враховуючи етичні аспекти та соціальну відповідальність. Це відкриває нові можливості, але й ставить перед підприємствами нові виклики, які потребують гнучкості та інноваційного підходу.

Цифровізація бізнесу також передбачає інтеграцію нових технологій у традиційні моделі ведення справ. Вона дозволяє автоматизувати процеси, що зменшує час на виконання рутинних завдань і знижує ймовірність помилок. Також, цифрові технології забезпечують можливість збору та аналізу даних про клієнтів і ринок. Це допомагає приймати обґрунтовані рішення, адаптувати стратегії та прогнозувати тенденції.

Електронна комерція відкриває нові канали збуту, дозволяючи бізнесам виходити на ширшу аудиторію, включаючи міжнародні ринки.

Загалом, цифровізація підвищує гнучкість і адаптивність бізнесу, дозволяючи швидко реагувати на зміни в ринку. Інструменти для віддаленої роботи покращують комунікацію між співробітниками та з клієнтами. Крім того, цифрові технології можуть знижувати витрати на фізичні ресурси, такі як офіси і

паперові документи, а також оптимізувати витрати на рекламу завдяки таргетингу в цифрових каналах.

Покращується обслуговування клієнтів завдяки використанню чат-ботів і онлайн-підтримки, що підвищує швидкість реагування на запити. Мобільність також є важливим аспектом, адже доступ до бізнес-інформації з будь-якого місця підвищує продуктивність працівників. Нарешті, цифровізація допомагає бізнесам залишатися функціональними під час кризових ситуацій, таких як пандемії, завдяки можливості працювати віддалено.

Усі ці фактори роблять цифровізацію ключовим елементом для успішного управління бізнесом в Україні, забезпечуючи конкурентоспроможність та стійкість на ринку.

Висновки та перспективи: Цифровізація управління бізнесом в Україні відкриває нові можливості для підвищення ефективності, адаптивності та конкурентоспроможності. Основні висновки включають: зменшення часу на рутинні завдання та зниження ймовірності помилок, збір і використання інформації про клієнтів і ринок для прийняття обґрунтованих рішень, вихід на міжнародні ринки через електронну комерцію, швидка реакція на зміни в умовах ринку та можливість віддаленої роботи, використання новітніх технологій для швидкого реагування на запити. Перспективи цифровізації включають подальший розвиток технологій, таких як штучний інтелект і блокчейн, що можуть ще більше трансформувати бізнес-процеси. Інвестування в цифрові рішення стане ключовим фактором для стійкості та зростання бізнесу в умовах швидко змінюваного ринку.

Отже, цифровізація не лише підвищує ефективність управління, але й відкриває нові горизонти для розвитку бізнесу в Україні.

Список бібліографічного опису

1. Дзямулич М., Сташук О., Шматковська Т., Гаряга Л. Трансформація бізнесу в умовах інформаційно-мережевої економіки. *Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. 2023. № 4(36). С. 26-33. Doi: 10.29038/2786-4618-2023-04-26-33.

2. Корнага О.І. Характеристика цифрової трансформації економіки. *Economic Synergy*. 2024. № 1. С. 189-199. Doi: 10.53920/ES-2024-1-14.

3. Буюк Л.А. Методи та моделі впливу цифровізації на трансформацію бізнесу. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 39. С. 25-34. Doi: 10.32782/2522-1256-2023-39-03.

4. Янковой Р. В., Жосан Г.В. Стратегічна адаптація у цифрову еру: використання цифрових інструментів для сталого успіху. *Economic Synergy*. 2023. № 2. С. 115-130. Doi: 10.53920/ES-2023-2-9.

5. Піддубний Є.В. Вплив цифрової трансформації української економіки та бізнес моделі підприємств. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Серія: Економічні науки*. 2023. № 5 (72). С. 45-50. Doi: 10.32689/2523-4536/72- 7

References

1. Dzyamulych M., Stashchuk O., Shmatkovska T., Gariaga L. (2023). Business Transformation in the Environment of the Information and Network Economy. *Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, № 4(36). С. 26-33. Doi: 10.29038/2786-4618-2023-04-26-33. [inUkraine].

2. Kornaga O. I. (2024). Characteristics of the digital transformation of the economy. *Economic Synergy*, № 1. P. 189-199. Doi: 10.53920/ES-2024-1-14. [inUkraine].

3. Buyak L. A. (2023). Methods and models of the impact of digitalization on business transformation. *Entrepreneurship and trade*, № 39. P. 25-34. Doi: 10.32782/2522-1256-2023-39-03. [inUkraine].

4. Yankova R. V., Zhosan G. V. (2023). Strategic adaptation in the digital era: using digital tools for sustainable success. *Economic Synergy*, № 2. P. 115-130. Doi: 10.53920/ES-2023-2-9. [inUkraine].

5. Poddubny E. V. (2023). The impact of digital transformation of the Ukrainian economy and business models of enterprises. *Scientific works of the Interregional Academy of Personnel Management. Series: Economic Sciences*, № 5 (72). P. 45-50. Doi: 10.32689/2523-4536/72- 7 [inUkraine].